

เชิญประชาคม สศช. ศึกษาคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ผู้บริหาร สศช.
และโฆษก สศช.
ก็สนใจอ่าน

ขอเชิญทุกท่าน
ศึกษา
และถือปฏิบัติ
นะครับ

ใครๆ เค้าก็อ่านกัน

ข้าราชการดีเด่น
ก็อ่านครับ

ใครๆ เค้าก็อ่านกัน

มี **4** บทหลักนะ

อ่านกันยัง???
ระวังจะคุยกับคนอื่น
ไม่รู้เรื่องนะ

ติดต่อขอรับได้ที่
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
ชั้น 4 อาคาร 5 สศช.
โทร 5419-5422 ค่ะ

เนื้อหาน่าสนใจ
มีอะไรบ้างอะ

ถ้ามีคนสนใจ
จะติดต่อรับหนังสือ
ได้ที่ไหนครับ

หรือดาวโหลดที่
www.nesdb.go.th
ภายใต้หัวข้อ
บริการ

คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

บทนำ

ปัญหาคอร์รัปชันในปัจจุบันและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกประเภทของการคอร์รัปชัน

Outline

กฎหมายและความรู้ทั่วไป

พ.ร.บ. ปปช. พ.ศ. 2542 ม. 100 ม.103 และ ม. 103/1 ฯลฯ
และ **นิยาม COI** ของสำนักงาน ก.พ. และ **ประเภท COI**

แนวทางปฏิบัติตน เพื่อป้องกัน COI

ก่อน – ขณะดำรงตำแหน่ง- หลัง

ช่องทางและขั้นตอนการแจ้งเบาะแส

หน่วยงานต้นสังกัด

ศูนย์ดำรงธรรม

สำนักงาน ป.ป.ช.

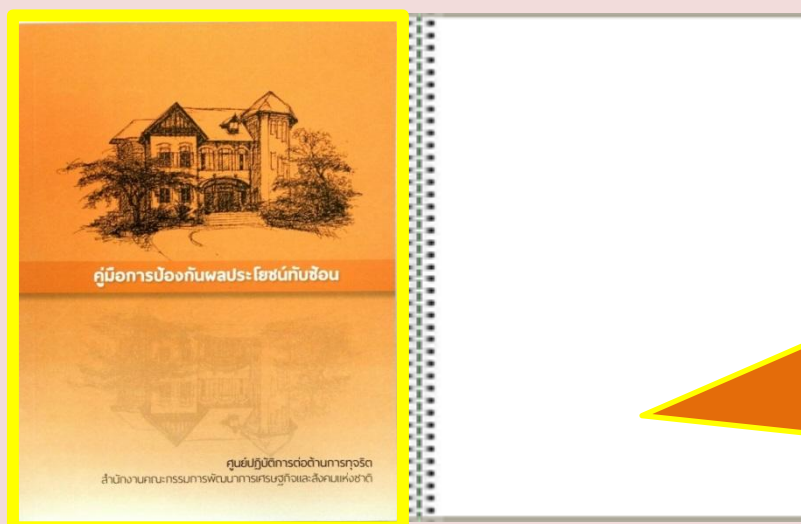
ศาลปกครอง

สดง.

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มูลนิธิประเทศไทยใสสะอาด

With
CORRUPTION
everyone pays.

“...บ้านเมืองของเรากำลังต้องการการปรับปรุง
และการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ทางที่เราจะช่วยกันได้
ก็คือการทำความคิดให้ถูกและแน่วแน่
ในอันที่จะยึดถือประโยชน์ของบ้านเมืองเป็นที่หมาย
ต้องเพลาการคิดถึงประโยชน์เฉพาะตัว
และความขัดแย้งในสิ่งที่มิใช่สาระลง...”
(พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๒)

คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

บทนำ

คอร์รัปชันเป็นปัญหาใหญ่
ที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ

หน่วยงานต่างๆ ต้องเร่งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ
การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests –COI)

ศ. Robert Kiltgaard กล่าวไว้ว่า **C= M+D-A**
การคอร์รัปชันจะเกิดมากขึ้น ถ้ากฎระเบียบไม่ชัดเจน
ไม่มีการตรวจสอบที่ดี และหากการตัดสินใจอิงที่การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่อย่างสูง

ประเภทการคอร์รัปชัน

- คอร์รัปชันสีขาว : ไม่มีใครว่าผิด (ตามขนบธรรมเนียมประเพณี)
- คอร์รัปชันสีเทา : ผู้นำว่าผิด แต่ประชาชนไม่แน่ใจ (เช่น ค่าน้ำร้อน น้ำชา)
- คอร์รัปชันสีดำ : ผู้นำและประชาชนเห็นว่าผิดชัดเจน ต้องได้รับโทษตามกฎหมาย (คนทำไม่สนว่าผิดกฎหมาย รัฐเสียหาย)

“...ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดิน
จะต้องรู้ตระหนักแนในการสละ อันได้แก่
การสละสำคัญสองประการ คือสละ
เพื่อประโยชน์ส่วนรวมที่ยิ่งใหญ่และเหนือกว่า
ประโยชน์ส่วนตัวประการหนึ่งกับสละความคิด
จิตใจที่ต่ำทรามต่างๆ อีกประการหนึ่ง...”
(พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๓๑ มีนาคม ๒๕๔๘)

คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

กฎหมายและความรู้ทั่วไป

- พ.ร.บ. ประกอบ รธน.ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ม. 100 ม.103 และ ม. 103/1
- ประกาศ กก. ปปช. เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมดามาก่อน จนท. รัฐ พ.ศ. 2543
- ประมวลจริยธรรมฯ : **ค่านิยมหลัก 9 ประการ**/ หมวด 2 ข้อ 5 / และ หมวด 2 ข้อ 6

- **ก.พ. นิยาม COI** : การกระทำที่บุคคลมีประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบอยู่ และส่งผลเสียต่อส่วนรวม

- **คอร์รัปชันไม่ใช่ COI**
- แต่ **COI เป็นต้นเหตุพื้นฐานของการคอร์รัปชัน**

ปัจจัยที่เอื้อให้มี COI

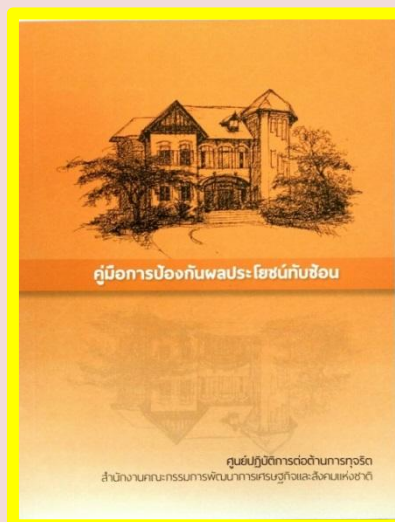
- ฐานคิด ค่านิยม วัฒนธรรมไทยไม่แยกแยะระหว่างเรื่องส่วนตัวและเรื่องส่วนรวม
- การไม่สมดุลระหว่างรายรับรายจ่าย
- ค่านิยมที่เน้นวัตถุนิยม บริโภคนิยม
- การถ่วงดุล ตรวจสอบยังไม่มีประสิทธิภาพ
- ตัวกฎหมายไม่เพียงพอต่อการป้องกันและป้องปรามผู้กระทำผิด

7 ประเภท COI

- การรับของขวัญ/ผลประโยชน์
- Self-Dealing
- Post-Employment
- การทำงานพิเศษ
- การรับรู้ข้อมูลภายใน
- การนำทรัพย์สินส่วนราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว
- Pork Barreling

With **CORRUPTION**
everyone pays.

“...มีคุณธรรมข้อหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งท่านต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ คือ **ความซื่อสัตย์สุจริต** ประเทศบ้านเมืองจะวัฒนาถาวรอยู่ได้ ก็ย่อมอาศัยความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐาน... ขอให้มันอยู่ในคุณธรรมทั้ง ๓ ประการคือ **สุจริตต่อบ้านเมือง สุจริตต่อประชาชน และสุจริตต่อหน้าที่** ท่านจึงเป็นผู้ที่ควรแก่การสรรเสริญของมวลชนทั้งไป...”

(พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๗

คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

- ตรวจสอบตนเอง คู่สมรส บุตร ว่ามีการดำเนินกิจการใดๆ บ้าง ที่เกี่ยวกับรัฐ
- ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ขั้นเตรียมพร้อม

ก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง เป็น จนท. รัฐ

- ห้ามไม่ให้ จนท. รัฐ และ คู่สมรสดำเนินการใด ที่เป็น COI ตามที่กำหนดไว้

ขั้นดำเนินการ

การปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงตน ในระหว่างเป็น จนท. รัฐ

ห้าม จนท. รัฐ และคู่สมรส ดำเนินการใดๆ ที่เป็น COI ต่อไปอีกเป็นเวลา 2 ปี นับแต่พ้นจากตำแหน่ง

ขั้นพ้นตำแหน่ง

หลังพ้นตำแหน่ง ไม่ถึง 2 ปี

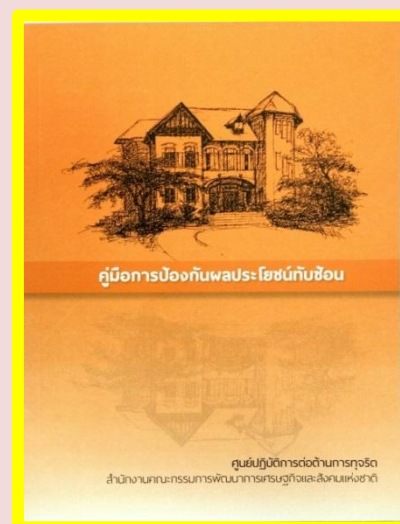
- การให้เงิน **ต้องปฏิเสธไม่ว่ากรณีใดๆ**
- ของขวัญที่มีค่าทางประวัติศาสตร์ **ให้ถือเป็นทรัพย์สินองค์กร**
- ของขวัญ/ผลประโยชน์ใดๆ เกิน **3,000 บาท** ต้องรายงาน หน่วยงานและลงทะเบียนไว้
- ของขวัญ/ผลประโยชน์ใดๆ ช่วง **3,000-15,000 บาท** ให้ หน. ส่วนราชการตัดสินใจว่า ให้รับหรือไม่
- ของขวัญ/ผลประโยชน์ใดๆ มากกว่า **15,000 บาท** ให้เป็นทรัพย์สินส่วนราชการ พิจารณาใช้ประโยชน์เอง

แนวทางปฏิบัติตน (ตามมาตรา 100)
แห่ง พ.ร.บ. ประกอบ รธน. การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

No!

ดักเตือน / ตัดเงินเดือน / ไล่ออก / โทษทางอาญา

“...เกียรติและความสำเร็จเกิดจากผลการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตัวของแต่ละคนที่สามารถ**ปฏิบัติงาน ในความรับผิดชอบ**ให้ได้ผลสมบูรณ์ ตรงตามวัตถุประสงค์และ**ปฏิบัติตัวให้สุจริต** เทียบตรง พอควรพอดีแก่ตำแหน่งหน้าที่ที่ดำรงอยู่...”
(พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๑ เมษายน ๒๕๓๑)

คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

หน่วยงาน
ต้นสังกัด

สำนักงาน
การตรวจ
เงินแผ่นดิน
1676

สำนักงาน
ผู้ตรวจการ
แผ่นดิน
0-2271-8000

สำนักงาน ป.ป.ช.
0-2528-4800

ศาลปกครอง
1355

มูลนิธิประเทศไทย
ใสสะอาด
0-2547-1711

ศูนย์ดำรงธรรม
กระทรวงมหาดไทย
1567

- หากเกิดตัวตนเอง **ต้องถอนตัวจากกรรมการ**
- หากเกิดกับคนใกล้ชิด **ต้องเตือน/ แนะนำ**
- เมื่อพบเห็นหรือมีหลักฐานว่าเจ้าหน้าที่ทุจริต
ดำเนินการ COI สามารถร้องเรียนไปได้ที่

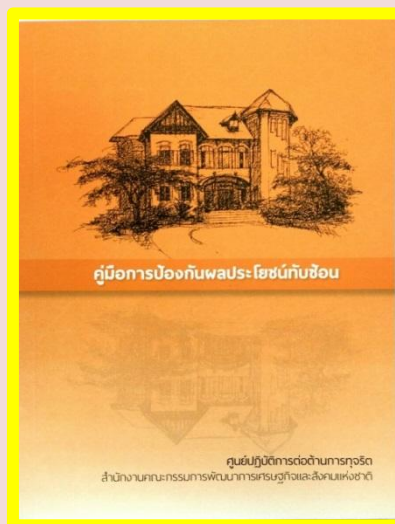

act
NOW

BLOW THE WHISTLE
ON CRIME
IN YOUR WORKPLACE

With
CORRUPTION
everyone pays.

“...งานราชการนั้น คืองานของแผ่นดิน.
ข้าราชการจึงต้องสำเหนียก ตระหนักอยู่ตลอดเวลา
ถึงฐานะและหน้าที่ของตน แล้วตั้งใจปฏิบัติงาน
ทุกอย่าง โดยเต็มกำลังสติปัญญาความสามารถ
ด้วยความสุจริตเที่ยงตรง และด้วยความมีสติยั้งคิด...
เพื่อให้งานที่ทำ...บังเกิดผลประโยชน์ที่แท้
คือ ความเจริญมั่นคงของประเทศชาติและประชาชน.”
(พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑)

อย่าลืม....ศึกษาคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ราชการ

อย่าลืมนะครับ
โปรดศึกษา
และถือปฏิบัตินะครับ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สศช.
ขอขอบคุณท่านที่ปรึกษา ผู้บริหาร ประชาคม สศช.
และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ในการจัดทำคู่มือเล่มนี้

หรือดาวโหลดที่
www.nesdb.go.th
ภายใต้หัวข้อ
บริการ

สนใจข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อที่
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
ชั้น 4 อาคาร 5 สศช.
โทร 5419-5422 ครับ
เดี๋ยวผมช่วยส่งให้

